

VÄIKE-MAARJA VALLAVOLIKOGU

M Ä Ä R U S

Väike-Maarja

14. detsember 2017 nr

Sotsiaaltoetuste määramise kord Väike-Maarja vallas

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 5 ja sotsiaalhoolekande seaduse § 14 lõigete 1 ja 2 alusel.

1. peatükk **Üldsätted**

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrus sätestab riigieelarvest Väike-Maarja valla eelarvesse eraldatud vahendite kasutamise ning Väike-Maarja valla eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste määramise tingimused.

§ 2. Toetuse saaja

Sotsiaaltoetust on õigus taotleda isikul, kelle rahvastikuregistris registreeritud elukoht on toetuse taotlemise ajal Väike-Maarja vald.

§ 3. Mõisted

Käesolevas korras kasutatakse mõisteid alljärgnevas tähenduses:

- 1) sotsiaaltoetus - isiku või perekonna toimetuleku soodustamiseks antav rahaline toetus;
- 2) paljulapseline pere - pere, kus on 3 või enam kuni 18-aastast last;
- 3) madala sissetulekuga pere - pere, kelle sissetulek ühe pereliikme kohta on väiksem kui pool kehtivast miinimumpalgast;
- 4) puudega lapse pere - kuni 16-aastast mõõduka, raske või sügava puudega last kasvatav pere;
- 5) puudega isik - 16-aastane ja vanem isik, kellele on arstliku ekspertiisi või ekspertarsti otsusega määratud keskmine, raske või sügav puue;
- 6) töövõime kaotusega isik - vähemalt 16-aastane kuni vanaduspensioniealine isik, kellele on arstliku ekspertiisi otsusega määratud osaline või puuduv töövõime;
- 7) toidutalong - 5-, 10- ja 20-eurone kaart toiduainete ostmiseks.

2. peatükk **Riigieelarvest makstavad toetused**

§ 4. Toimetulekutoetus

Toimetulekutoetust makstakse sotsiaalhoolekande seadusega kehtestatud ulatuses, tingimustel ja korras vallaeelarvesse riigieelarvest laekunud vahenditest.

§ 5. Sotsiaaltoetuste ja -teenuste osutamise ja korraldamise toetus

(1) Riigieelarvest eraldatavat sotsiaaltoetuste ja -teenuste osutamise toetust võib kasutada:

- 1) eluruumi kohaldamiseks puudega isikule;
- 2) puudega isikule abivahendite soetamiseks;
- 3) isikliku abistaja või tugiisiku teenuse korraldamiseks;
- 4) teenusepakkujate koolituskulude kompenseerimiseks;
- 5) teenuse pakkumiseks vajalike ruumide remondi ja kohandamise kulude katmiseks;
- 6) puudega isikutele päevahoiuteenuse korraldamiseks;
- 7) viiukeele tõlkimise teenuse korraldamiseks;
- 8) sotsiaaltranspordi soetamiseks ja/või teenuse korraldamiseks;
- 9) võlanõustamisteenuse korraldamiseks;
- 10) psühholoogi teenuse korraldamiseks;
- 11) puudega lapsele lapsehoiuteenuse kompenseerimiseks;
- 12) haigla- ja taastusravikulude kompenseerimiseks;
- 13) puudega lapsele laste suvelaagrite kulude kompenseerimiseks;
- 14) muudeks põhjendatud kuludeks.

(2) Lõikes 1 loetletud teenuseid ja toetusi on õigus saada:

- 1) toimetulekutoetust saaval isikul või perekonnal;
- 2) madala sissetulekuga isikul või perel;
- 3) puudega inimesel;
- 4) mittetöötaval töövõimetuspensionäril;
- 5) töötul.

§ 6. Toimetulekutoetuse maksmise korraldamise toetus

Riigieelarvest eraldatavaid toimetulekutoetuse maksmise korraldamise vahendeid võib kasutada:

- 1) sotsiaalvaldkonna töötajate koolituskulude hüvitamiseks;
- 2) sotsiaaltöötajatele töövahendite soetamiseks;
- 3) sotsiaaleluruumide remondikuludeks;
- 4) mööbli soetamiseks;
- 5) projektide kaasfinantseerimiseks;
- 6) sotsiaaltöötajale töötasu maksmiseks täiendavate tööülesannete täitmisel;
- 7) muudeks põhjendatud kuludeks.

3. peatükk

Väike-Maarja valla eelarvest makstavad sissetulekust sõltumatud toetused

§ 7. Sünnitoetus

(1) Toetust makstakse Väike-Maarja vallas registreeritud vastsündinu lapse vanematele, kui mõlema vanema või lapsega koos elava ema elukohana on sünni registreerimise ajal rahvastikuregistris märgitud Väike-Maarja vald.

(2) Toetus makstakse välja kahes osas alljärgnevalt:

I osa – 50% sünnitoetuse määrast makstakse vanemale pärast lapse sünni registreerimist;

II osa – 50% sünnitoetuse määrast makstakse lapse aastaseks saamisel (lapse teisel eluaastal) eeldusel, et mõlema vanema ja lapse või lapsega koos elava ema elukoht on alates lapse sünni registreerimisest olnud 12 kuud järjest rahvastikuregistri järgi Väike-Maarja vald.

(3) Toetuse määra kehtestab vallavalitsus.

§ 8. Esmakordselt esimesse klassi mineva lapse toetus

(1) Toetust makstakse kõigile Väike-Maarja vallas asuvate koolide esmakordselt esimesse klassi õppima asuvatele lastele olenemata elukohast.

(2) Toetust makstakse Väike-Maarja valla erivajadustega lastele esmakordselt esimesse klassi õppima asumisel olenemata kooli asukohast.

(3) Toetus määratakse vallavalitsuse korraldusega valla koolide poolt esitatud esimesse klassi registreeritud õpilaste nimekirjade alusel.

(4) Vallavalitsus väljastab koolimineva lapse nimele kinkekaardi, mille alusel on võimalik kinkekaardil määratud kauplusest osta koolitarbeid.

(5) Kinkekaardi väärtuse kehtestab vallavalitsus.

§ 9. Juubelitoetus

(1) Toetust makstakse isikule tema 80., 85., 90. ja iga järgmise sünnipäeva puhul.

(2) Toetuse määra kehtestab vallavalitsus.

§ 10. Jõulutoetus

(1) Jõulutoetus on rahaline või esemeline toetus, mille saamise õigus on:

- 1) eelkooliealistel lastel;
- 2) põhikooli ja gümnaasiumi õpilastel;
- 3) paljulapselistel peredel ja puuetega laste peredel.

(2) Jõulutoetuse summa määratakse igaks aastaks vallaeelarvega.

§ 11. Matusetoetus

(1) Toetust makstakse isiku surma korral, kelle viimaseks elukohaks rahvastikuregistris oli Väike-Maarja vald.

(2) Toetus makstakse surma registreerima tulnud isikule surmatõendi ja surma registreerinud ametniku teatise alusel.

(3) Toetuse määra kehtestab vallavalitsus.

4. peatükk

Väike-Maarja valla eelarvest makstavad sissetulekust sõltuvad toetused

§ 12. Koolitoetus

Toetust makstakse madala sissetulekuga perele laste kooliriiete ja koolitarvete ostmiseks.

§ 13 Küttetoetus

(1) Toetust makstakse autonoomset küttesüsteemi kasutavale madala sissetulekuga isikule või perele 1 kord aastas küttematerjali (küttepuud, brikett, kivisüsi jms) ostmiseks.

(2) Toetuse suuruse piirmäära kehtestab vallavalitsus.

§ 14. Toetus kooli ja lasteaia toiduraha ning kohatasu kulude katmiseks

(1) Toetust makstakse madala sissetulekuga perele kooli ja lasteaia toiduraha ning kohatasu kulude katmiseks ja vanemliku hoolitsuseta õpilasele õpilaskodu koha eest tasumiseks.

(2) Lapsehoolduspuhkusel oleva lapsevanema alla 3-aastase lapse lasteaia toiduraha ja kohatasu kulusid ei kaeta üldjuhul vallaeelarvest. Sotsiaalosakonna juhataja ettepanekul võib alla 3-aastase lapse lasteaia toiduraha ja kohatasu kulud katta vallaeelarvest, kui lapse kodune olukord ei soodusta lapse arengut.

(3) Avaldus toetuse maksmiseks esitatakse 2 korda aastas, hiljemalt 20. septembriks ja 20. jaanuariks.

(4) Perekonna sissetulekute olulisel vähenemisel võib taotleja erandkorras esitada toetuse avalduse lõikes 3 sätestatust erineval ajal.

§ 15. Ühekordne toetus

Toetust makstakse üksikule vanaduspensionärile, madala sissetulekuga perekondadele, puudega isikule ning töövõime kaotusega isikule:

- 1) retseptiravimite ostmiseks tehtud kulutuste osaliseks kompenseerimiseks, kuid mitte sagedamini kui üks kord kvartalis;
- 2) prillide ostu osaliseks kompenseerimiseks, kuid mitte rohkem kui 50 eurot;
- 3) muude erakorraliste põhjendatud kulutuste hüvitamiseks.

§ 16. Väldimatu abi

(1) Väldimatut abi antakse isikule, kes on sattunud sotsiaalselt abitusse olukorda elatusvahendite kaotuse või puudumise tõttu. Väldimatu sotsiaalabi tagab vähemalt toidu, hädavajalikud riided ja ajutise majutuse.

(2) Väldimatut sotsiaalabi osutatakse isikule:

- 1) kes elab Väike-Maarja vallas;
- 2) kes viibib Väike-Maarja vallas, kuid kelle elukoht ei asu Väike-Maarja vallas. Sel juhul kooskõlastatakse abi andmine isiku elukohajärgse valla- või linnavalitsusega;
- 3) kelle elukohta ei saa kindlaks määrata;
- 4) kes on vabanenud kinnipidamiskohast ja kes elas viimati Väike-Maarja vallas;
- 5) kes on välismaalane ja kes abi vajamise ajal asub ajutiselt Väike-Maarja valla territooriumil.

§ 17. Hooldajatoetuse maksmine

(1) Sügava puudega täisealise isiku hooldajale või eestkostjale makstakse toetust 100% ning raske ja keskmise puudega täisealise isiku hooldajale või eestkostjale 60% hooldajatoetuse määra.

(2) 3-16-aastase keskmise, raske või sügava puudega lapse vanemale, võõrasvanemale või perekonnas hooldajale, kes ei saa töötada puudega lapse kasvatamise tõttu, makstakse toetust 100% või 75% puuetega inimeste hooldajatoetuse määrast, olenevalt hooldusvajadusest.

(3) 16-18-aastase sügava puudega lapse vanemale, võõrasvanemale või perekonnas hooldajale, kes ei saa töötada puudega lapse kasvatamise tõttu, makstakse toetust 100% hooldajatoetuse määrast.

(4) 16-18-aastase raske puudega lapse vanemale, võõrasvanemale või perekonnas hooldajale, kes ei saa töötada puudega lapse kasvatamise tõttu, makstakse toetust 60% hooldajatoetuse määrast.

(5) Hooldajatoetuse maksmine lõpetatakse, kui:

- 1) ära on langenud hooldaja määramise ja hooldajatoetuse maksmise põhjus;
- 2) hooldatav soovib uue hooldaja määramist;
- 3) hooldatav paigutatakse hooldekodusse;
- 4) hooldus korraldatakse edaspidi muul viisil;
- 5) hooldatav sureb;
- 6) hooldaja on hooldajatoetuse saamiseks andmeid varjanud või esitanud valeandmeid.

(6) Hooldajatoetuse maksmise võib lõpetada ka muul põhjusel, kui hooldatav või hooldaja ei vasta enam käesolevas korras sätestatud tingimustele.

(7) Hooldajatoetuse saaja on kohustatud teatama asjaoludest (hooldaja või hooldatava elukoha vahetus, hooldatava hooldekodusse paigutamine, hooldatava surm, hooldajale sügava või raske puude määramine vm), millest tuleneb määratud toetuse maksmise lõpetamine või suuruse muutumine. Vallavalitsust tuleb kirjalikult informeerida 10 päeva jooksul eeltoodud asjaolude tekkimisest.

(8) § 19 lõikes 7 nimetatud asjaoludest mitteteatamisel on vallavalitsusel õigus enammakstud hooldajatoetus tagasi nõuda.

(9) Hooldajatoetuse maksmine lõpetatakse maksmise lõpetamist tingivate asjaolude tekkimise kuule järgnevast kuust.

(10) Hooldajatoetuse määra kehtestab vallavalitsus.

5. peatükk

Toetuse taotlemine, määramine, määramisest keeldumine ja maksmine

§ 18. Toetuse taotlemine

(1) Taotleja esitab vallavalitsusele kirjaliku vormikohase avalduse, v.a määruse § 10 ja § 11 sätestatud toetuste osas.

(2) Avaldusele tuleb lisada taotlust põhjendavad dokumendid, tõend leibkonna koosseisu ja sissetuleku kohta.

(3) Hooldajatoetuse taotlemisel on vaja lisada:

- 1) last hooldava isiku isikut tõendava dokumendi koopia;
- 2) arstliku ekspertiisi otsus hooldatavale puude raskusastme määramise kohta;
- 3) rehabilitatsiooniplaan, selle olemasolul;

- 4) hooldusvajaduse hindamisinstrumendi tulemused;
- 5) vanema nõusolek toetuse määramiseks võõrasvanemale, kui hooldajatoetust taotleb võõrasvanem;
- 6) eestkostja määramise kohtumäärus või perekonnas hooldamise leping, kui hooldajatoetuse taotleja ei ole vanem või võõrasvanem;
- 7) täisealise isiku kirjalik nõusolek hooldamiseks.

(4) Toetust võib taotleda toetust vajava isiku huvides eestkostja, hooldaja, sotsiaaltöötaja, õpetaja või muu õigustatud isik.

(5) Taotluse esitaja vastutab avalduses esitatud andmete õigsuse eest. Valeandmete esitamisel toetuse maksmine lõpetatakse ja makstud toetus nõutakse tagasi.

(6) Taotlust menetleval ametnikul on vajaduse korral õigus ja kohustus hankida lisainformatsiooni ning nõuda taotlejalt täiendavaid andmeid.

(7) Toetuse taotlemise avalduse vormid ja puudega lapse ning täisealise isiku hooldusvajaduse määramise hindamisinstrumendi kinnitab vallavalitsus.

§ 19. Toetuse määramine

(1) Sotsiaalosakond koostab toetuse vajajate ja taotlejate nimekirja, kusjuures enne isiku nimekirja lülitamist on vajadusel õigus nõuda täiendavaid dokumente.

(2) Toetuse vajajate ja taotlejate nimekiri koos avaldustega ja lisadokumentidega vaadatakse läbi vallavanema poolt moodustatud toetuste määramise komisjonis.

(3) Hooldajatoetus määratakse juhul, kui hooldatava hooldust ei ole võimalik tagada koduhoolduse või muude sotsiaalteenuste ja sotsiaaltoetuste abil.

(4) Toetuse määramise või määramisest keeldumise otsustab vallavalitsus toetuste määramise komisjoni ja sotsiaalosakonna juhataja ettepanekul va paragrahvides 9, 11 ja 13 sätestatud toetuste korral kümne tööpäeva jooksul alates nõuetekohase taotluse esitamisest.

(5) Toetuse määramise aluseks olevas haldusaktis märgitakse vähemalt:

- 1) isiku taotluse kokkuvõte;
- 2) toetuse suurus ning vastavalt toetuse liigile maksmise algus- ja lõpptähtaeg, samuti toetuse suuruse muutumine;
- 3) muud seaduses sätestatud andmed.

(6) Toetuse andmisest keeldumise haldusaktis märgitakse vähemalt:

- 1) isiku taotluse kokkuvõte;
- 2) toetuse andmisest keeldumise põhjendus;
- 3) muud seaduses sätestatud andmed.

(7) Toetuse määramise või toetuse määramisest keeldumise haldusakt tehakse vastavalt taotluses märgitud valikule isikule teatavaks:

- 1) taotluses märgitud e-posti aadressil;
- 2) elektrooniliselt isiku tuvastamist võimaldava infosüsteemi kaudu;
- 3) toetuse andja juures;
- 4) posti teel lihtkirjaga taotluses märgitud aadressil või
- 5) muul seaduses sätestatud viisil.

(8) Sotsiaalosakonna juhatajal on õigus otsustada vallavalitsuse poolt kinnitatud ülemmäära ulatuses toetuste väljamaksmist või toetuse asendamist toidutalongiga ilma toetuste määramise komisjoni ja vallavalitsust otsustusprotsessi kaasamata.

(9) Määruse § 9, 11 ja 13 sätestatud toetuste määramise otsustab ja toetuste väljamaksmist korraldab sotsiaalosakonna juhataja.

§ 20. Toetuse määramisest keeldumine

(1) Toetuse määramisest võib keelduda motiveeritud otsusega, kui:

- 1) taotleja on esitanud valeandmeid;
- 2) toetuse määra leiab, et taotleja või tema perekonna kasutuses või omandis olevad vallas- ja kinnisasjad tagavad temale toimetulekuks piisavad elatusvahendid;
- 3) töövõimeline 18-aastane kuni vanaduspensioniealine isik, kes ei tööta ega õpi, on rohkem kui ühel korral ilma mõjuva põhjusega keeldunud sobivast tööst või osalemast tööturuteenuses või vallavalitsuse korraldatavas iseseisvale toimetulekule suunatud sotsiaalteenuses või õppeprotsessis;
- 4) isikul või tema eestkostetaval on õigus elatist saada, kuid ta keeldub elatise saamise kohta dokumenti esitamast või elatist sisse nõudmast;
- 5) taotleja või tema perekonnaliikmete sissetulekud on toimetulekuks piisavad;
- 6) taotleja on eelnevalt määratud toetust kasutanud mittesihipäraselt;
- 7) taotlejat on võimalik toetada muul viisil ja rahalise toetuse määramine ei ole vajalik;
- 8) valla eelarves puuduvad toetuse maksmiseks rahalised vahendid.

(2) Toetuse määramisest võib keelduda ka muudel põhjustel.

(3) Hooldajatoetust ei määrata, kui:

- 1) toetuse taotlejale on määratud puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel raske või sügav puue;
- 2) täisealise hooldataval on perekonnaseaduse järgne ülalpidaja (abikaasa, vanem, täisealine laps, vanavanem, täisealine lapselaps, täisealine võõras- või kasulaps);
- 3) puudega lapse hooldaja töötab.

(4) Seadusjärgsele ülalpidajale võib erandkorras hooldajatoetuse määrata, kui hooldatava toimetulek igapäevatoimingutega on raskelt häiritud.

§ 21. Toetuse maksmine ja toetuste maksmise üle arvestuse pidamine

(1) Toetus kantakse vallavalitsuse korralduse alusel taotleja arveldusarvele või makstakse välja sularahas. Toetus makstakse välja 30 kalendripäeva jooksul toetuse andmise otsuse tegemisest arvates.

(2) Põhjendatud juhtudel võib toetuse summa välja maksta teenust osutavale asutusele või taotleja poolt määratud isikule.

(3) Kui on põhjendatud kahtlus isiku poolt toetuse mittesihipärasel kasutamises võib toetuse välja maksta sotsiaaltöötajale, abivajava isiku eestkostjale või hooldajale või muule isikule, kes kasutab saadud vahendeid selle isiku huvides, kellele toetus määrati.

(4) Toetuste maksmise üle arvestuse pidamist korraldab sotsiaalosakonna juhataja.

§ 22. Alusetult saadud toetuse tagastamine

- (1) Toetuse määrajal on õigus toetuse määramise haldusakt tagasiulatuvalt kehtetuks tunnistada ja antud toetus tagasi nõuda, kui toetuse andmise aluseks olid taotleja poolt teadvalt esitatud valeandmed.
- (2) Ekslikult enam määratud ja makstud toetuse tagastamiseks on toetuse määrajal õigus toetuse määramise haldusakti tagasiulatuvalt muuta ja enammakstud toetus tagasi nõuda. Haldusakti muutmisel arvestatakse haldusmenetluse seaduse §-des 64-70 sätestatuga.
- (3) Koos ettekirjutusega tehakse hoiatus sundtäitmise algatamise kohta tagasinõude kohustuse täitmata jätmise korral, välja arvatud juhul, kui ettekirjutus tehti isiku vabatahtliku tagasimakse alusel algatatud haldusmenetluses.
- (4) Ettekirjutus tehakse teatavaks käesoleva määruse § 21 lõikes 7 sätestatud korras. Posti teel taotluses märgitud aadressil ettekirjutuse teatavakstegemise korral tehakse ettekirjutus teatavaks tähtkirjaga või väljastusteatega tähtkirjaga.
- (5) Kui isik ei tagasta tagasinõutavat summat ettekirjutuses sätestatud tähtaja jooksul, on vallavalitsusel õigus anda ettekirjutus sundtäitmiseks täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.
- (6) Vallavalitsusel on alusetult saadud toetuse tagastamisega viivitamise korral õigus nõuda tasumata summalt viivist võlaõigusseaduse § 113 alusel.

§ 23. Andmete kandmine sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse

Sotsiaaltööspsialist kannab sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse toetuse saamiseks vajalikud andmed ja toetuse suuruse.

6. peatükk Lõppsätted

§ 24. Määruste kehtetuks tunnistamine

Tunnistada kehtetuks Väike-Maarja Vallavolikogu 31.03.2016 määrus nr 8 “Sotsiaaltoetuste määramise kord Väike-Maarja vallas”, Rakke Vallavolikogu 29.12.2015 määrus nr 10 „Rakke valla eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste kord“, Rakke Vallavolikogu 28.04.2005 määrus 7 „Hooldajatoetuse määramise ja maksmise kord“ ja Rakke Vallavolikogu 26.03.2009 määrus nr 5 „Hooldajatoetuse määramise ja maksmise kord“ muutmine.

§ 25. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

/allkirjastatud digitaalselt/

Ene Preem
volikogu esimees

SELETUSKIRI

määruse eelnõu „**Sotsiaaltoetuste määramise kord Väike-Maarja vallas**“ juurde

Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 141 lõike 41 kohaselt kehtivad ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste õigusaktid kuni haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse õigusaktide kehtestamiseni selle kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil, kus need valdade ja linnade ühinemiseni kehtisid.

Käesoleva määruse kehtestamisega tagatakse sotsiaaltoetuste osutamine ühtsetel alustel Väike-Maarja valla haldusterritooriumil.

Aluseks on võetud Väike-Maarja Vallavolikogu 31.03.2016 määrus nr 8 “Sotsiaaltoetuste määramise kord Väike-Maarja vallas”, millest jäetakse välja puudega laste hooldajatoetuse ülejäägi kasutamine (eelnevas korras § 6), sest riigi poolt rahastatava teenuse raha on liidetud sotsiaaltoetuste ja –teenuste osutamise ja korraldamise toetusega. Välja jääb ka vajaduspõhise peretoetuse maksmise korraldamise toetus (eelnevas korras § 8), sest 01.04.2018 lõpetatakse vajaduspõhise toetuse maksmine.

Eelnõu algataja: Väike-Maarja Vallavalitsus

Eelnõu koostaja: Ene Kinks, sotsiaalosakonna juhataja

Seletuskirja koostaja: Peeter Rahnik, jurist-nõunik